ਕਰਨ @ ਫਾਤੀਯਾ

ਬਨਾਮ

ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਰਾਜ

(2019 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 572-573)

03 ਮਾਰਚ, 2023

[ਬੀ.ਆਰ.ਗਵਈ, ਵਿਕਰਮ ਨਾਥ ਅਤੇ ਸੰਜੇ ਕਰੋਲ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਜੁਵੇਨਾਈਲ ਜਸਟਿਸ (ਕੇਅਰ ਐਂਡ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ) ਅਧਿਨਿਯਮ, 2015 - ਆਈਪੀਸੀ ਅਤੇ ਪੋਕਸੋ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਨਾਬਾਲਗ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ - ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਨਾਬਾਲਗ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ - ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਸੀ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 25.07.2002 ਸਿੱਧ ਹੋਈ - ਘਟਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ 15.12.2017, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਉਮਰ ਘਟਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ 15 ਸਾਲ 04 ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ 20 ਦਿਨ ਸੀ ਹੋਲਡ: ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚੇ ਸਿੱਟੇ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਉਮਰ ਘਟਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ 15 ਸਾਲ, 4 ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ 20 ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। , ਸਜ਼ਾ ਅਲੱਗ ਰੱਖੀ ਗਈ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ 16 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਜ਼ਾ ਜੋ 3 ਸਾਲ ਤੱਕ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 5 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਕੈਦ ਕੱਟ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, 3 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਕੈਦ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ - ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ - ਪੀਨਲ ਕੋਡ। 1860 ਸ. 363. 376(2)(i), 302, 201 ਪੀ ਓ ਸੀ ਐਸ ਓ ਅਧਿਨਿਯਮ -ਧਾਰਾ.5(ਮ)/6.

ਜੁਵੇਨਾਈਲ ਜਸਟਿਸ (ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ) ਅਧਿਨਿਯਮ। 2015 – ਧਾਰਾ 94 ਓਸੀਫੀਕੇਸ਼ਨ ਟੈਸਟ ਰਾਜ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਸਹੀ ਉਮਰ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਓਸੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ. ਉਮਰ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਤਰਜੀਹ ਸਕੂਲ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਨਮ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਂ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਹੈ। ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਜਨਮ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਇੱਕ ਓਸੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਟੈਸਟ ਖੇਡ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪਹਿਲੇ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਕਾਲਮਾਂ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹਨ - ਤੁਰੰਤ ਵਿੱਚ

ਕੇਸ, ਸਕੂਲ (ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ) ਤੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਜਨਮ ਪ੍ਰਮਾਣ-ਪੱਤਰ ਉਪਲਬਧ ਸੀ, ਇਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ- ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇੱਕ ਓਸੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਟੈਸਟ ਸਿਰਫ ਉਮਰ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਹੀ ਉਮਰ ਨਾ ਦੱਸਣਾ ਪਲੱਸ ਜਾਂ ਘਟਾਓ 1 ਤੋਂ 2 ਸਾਲ ਦੇ ਹਾਸ਼ੀਏ ਦਾ ਤੱਤ ਹੈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਭਾਵੇਂ ਓਸੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਟੈਸਟ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਜੁਵੇਨਾਈਲ ਜਸਟਿਸ (ਕੇਅਰ ਐਂਡ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ) ਅਧਿਨਿਯਮ, 2015 ਧਾਰਾ.9 - ਨਾਬਾਲਗ ਹੋਣ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ: ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕੇਸ ਦਾ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਦਾਅਵਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ 2015 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੱਚਾ ਹੋਣਾ।

ਜੁਵੇਨਾਈਲ ਜਸਟਿਸ (ਕੇਅਰ ਐਂਡ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ) ਅਧਿਨਿਯਮ, 2015 5.18- ਆਯੋਜਤ: ਜੁਵੇਨਾਈਲ ਜਸਟਿਸ ਬੋਰਡ ਨੇ ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਾਂ ਗੰਭੀਰ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਘਿਨਾਉਣੇ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਬੱਚੇ ਦੀ ਉਮਰ 16 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ , ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ) ਤੋਂ (ਜੀ) ਤੱਕ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ - ਜੋ ਵੀ ਸਜ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਉਹ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

ਜੁਵੇਨਾਈਲ ਜਸਟਿਸ (ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ) ਅਧਿਨਿਯਮ। 2015- 5.9(3) - ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਾਬਾਲਗ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ, ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ - ਆਯੋਜਤ: ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਗਾੜਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬੱਚਾ ਹੋਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਲਾਭ ਦੇਣਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਬੱਚਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਸਿਰਫ ਇਸ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਿਰਫ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ 2015 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। 2015 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਨੁਮਤੀ 2015 ਅਧਿਨਿਯਮ ਜੁਵੇਨਾਈਲ ਜਸਟਿਸ (ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ) ਅਧਿਨਿਯਮ, 2000ਧਾਰਾ.7.ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ

ਆਯੋਜਿਤ: 1.1 ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ, ਰਾਜ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਲਿਆ।

ਕਰਨ @ ਫਤੀਆ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਰਾਜ

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇੰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਨੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰੋ। ਰਾਜ ਨੂੰ ਹੁਣ ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਜਿਹਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣਾ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਤੀਜੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਂਚ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਵਾਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਰਾਜ ਵਿਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਅਜਿਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਮੌਕਾ ਸੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਹ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਾਲ ਕਰਨਕੀ ਕੋਈ ਟੈਸਟ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਟੈਸਟ ਸਿਰਫ਼ ਉਮਰ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਇੱਕ ਸਹੀ ਉਮਰ. ਪਲੱਸ ਜਾਂ ਮਾਇਨਸ ਦੇ ਹਾਸ਼ੀਏ ਦਾ ਇੱਕ ਤੱਤ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ 1 ਤੋਂ 2 ਸਾਲ। ਜੇਕਰ ਉਕਤ ਟੈਸਟ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਦੇ ਬਾਅਦ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਉਮਰ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਤਰਜੀਹ ਜਨਮ ਹੈ ਸਕੂਲ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਂ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦਾ ਕੋਈ ਜਨਮ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਨਮਾਰਕ ਸ਼ੀਟਾਂ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਛੱਡਣ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਨਾਲ, ਜਨਮ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਅਨੁਬੰਧ 1-3 ਹੈ ਰਿਪੋਰਟ. ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਹੈ ਮਿਉਂਸੀਪਲ ਤੋਂ ਜਨਮ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਲਮ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਫਿਰ ਮੈਡੀਕਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿਓ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਓਸੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਟੈਸਟ ਦੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਖੇਡ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ, ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਜਨਮ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਉਪਲਬਧ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ, ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਵਿੱਚ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਤਰਾਜ਼ ਰਾਜ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ। [ਪਾਰਾ 11 ਅਤੇ 12] [596-H; 597-ਏ-ਜੀ]

1.2 ਧਾਰਾ 9 ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੇ ਕਥਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਬੱਚਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗੀ, ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤ ਲਏਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅੱਗੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਦਾਅਵਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਦਾਅਵਾ 2015 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ 2015 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੱਚਾ ਹੋਣ ਦਾ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ। ਕਾਨੂੰਨ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਕਵਰੇਜ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਬੱਚਾ ਹੋਣ ਲਈ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ 2015 ਦੇ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਦਾ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਬਹੁਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਜਾਂਚ ਵਿਚ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਅਜਿਹਾ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਬੱਚਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਲ ਨਿਆਂ ਬੋਰਡ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਬੱਚਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬੇਅਸਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 14][598-ਐਚ; 599-ਏ-ਡੀ.ਜੇ]

1.3 2015 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ 18 ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜੇਜੇਬੀ ਨੇ ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਾਂ ਗੰਭੀਰ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਘਿਨਾਉਣੇ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਬੱਚੇ ਨੂੰ 16 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ) ਤੋਂ (ਜੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸ਼ੁੱਧ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਵੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਉਹ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਜੇਜੇਬੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਸਮੇਤ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੀਆਂ ਉੱਤਮ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਹੁਨਰ ਵਿਕਾਸ, ਸਲਾਹ ਅਤੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਸਹਾਇਤਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਉਮਰ 16 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਜ਼ਾ 3 ਸਾਲ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 5 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ 3 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਕੈਦ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਇਸ ਗਿਣਤੀ 'ਤੇ ਵੀ ਤੁਰੰਤ ਰਿਹਾਅ ਹੋਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਾਰਸ 16 ਅਤੇ 17||601-ਸੀ ਈ]

1.4 2015 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਧਾਰਾ 9 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਦਾਲਤ ਜੋ ਇਹ ਲੱਭਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਅਜਿਹਾ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਬੱਚਾ ਸੀ।

ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਢੁਕਵੇਂ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਜੇਜੇਬੀ ਕੋਲ ਭੇਜੇਗਾ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੈ, ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ, ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਾਬਾਲਗ ਜਾਂ ਬੱਚਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਵੀ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਗੁਆ ਦੇਵੇਗਾ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਕੇਵਲ ਸਜ਼ਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਉਲੰਘਣ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬੱਚਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਲਾਭ ਦੇਣਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਬੱਚੇ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਇਸਦੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਜੇਕਰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਵੀ ਬੇਅਸਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜਾਂ ਤਾਂ ਰੈਗੂਲਰ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ 2015 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਸਗੋਂ 2015 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੀ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖੋਜ 'ਤੇ ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਬੱਚਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਲੰਬਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵੀ ਜੇਜੇਬੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, 2015 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 2015 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੋਰਡ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਉਸ ਬੋਰਡ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਅਧਿਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਪਰਖ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਸਜ਼ਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਂਚ ਏ ਜੇ ਬੀ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ 2015 ਦੇ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ 2015 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੋ ਵੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੋਈ ਵੀ ਸਜ਼ਾ 2015 ਦੇ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਧੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਦੋਸ਼ੀ ਜਿਸ ਨੇ ਘਿਨੌਣਾ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਾਬਾਲਗ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ 2015 ਦੇ ਅਧਿਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਇਰਾਦਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ 2015 ਦੇ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਕੇ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਹੋਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 2015 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਠਹਿਰ ਦੌਰਾਨ। [ਪਾਰਸ 30-33][608-ਐਫ ਜੀ ; 609-ਏ-ਡੀ ਐਚ ਏ; 610-ਏ]

1.5 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ; ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਉਮਰ 20 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਵੇਗੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਜੇਜੇਬੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬਾਲ ਦੇਖਭਾਲ ਸਹੂਲਤ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 35][610-ਸੀ]

ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਬੱਬੂ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (2013) 11 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 193: [2013] 13 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 764; ਮਹੇਸ਼ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (2018) ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 3655; ਸੱਤਿਆ ਦੇਵ ਉਰਫ ਭੂਰੇ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (2020) 10 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 555 ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਰਾਜੂ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ (2019) 14 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 401: [2019] 4 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 18; ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਮਹਿਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (2019) 6 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 132 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[2019] 4 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 18	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 26
[2013] 13 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 764	ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ	ਪੈਰਾ 34
(2020) 10 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 555	ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ	ਪੈਰਾ 25
(2019) 6 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 132	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 28

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2019 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 572-573।

2018 ਦੇ ਸੀਆਰਆਰਐਫਸੀ ਨੰਬਰ 04 ਅਤੇ 2018 ਦੇ ਸੀਆਰਏ ਨੰਬਰ 4379 ਵਿੱਚ ਇੰਦੌਰ ਸਥਿਤ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 15.11.2018 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਅਮਨ ਲੇਖੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਰਿਤਵਿਜ਼ ਰਿਸ਼ਬ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਾਕਸ਼ੀ ਜੈਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਨੇਹਾ ਸੋਨਮ, ਰਜਤ ਮਿੱਤਲ, ਐਡਵ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅੰਕਿਤਾ ਚੌਧਰੀ, ਡੀ.ਏ.ਜੀ., ਸੰਨੀ ਚੌਧਰੀ, ਯਸ਼ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਬੁੰਦੇਲਾ, ਅਭਿਨਵ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਕਰਨ ਬਿਸ਼ਨੋਈ, ਐਡਵ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਵਿਕਰਮ ਨਾਥ, ਜੇ.

1. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਮਿਤੀ 15.11.2018 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸਦੇ ਤਹਿਤ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ, ਇੰਦੌਰ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਤਰਜੀਹੀ

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ।

2. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 363, 376(2)(i), ਪੋਕਸੋ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 5(ਐਮ)/6 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 302 ਅਤੇ 201 ਆਈ ਪੀ ਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਿਤੀ 17.05.2018 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਸੁਣਾਈਆਂ:

ਦੀ ਧਾਰਾ ਤਹਿਤ ਜੁਰਮ	ਵਾਕ	ਜੁਰਮਾਨਾ
363 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ	5 ਸਾਲ ਆਰ.ਆਈ	1,000/- ਰੁਪਏ
376(2)(i)ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ	ਉਮਰ ਕੈਦ	5,000/- ਰੁਪਏ
ਪੀ ਓ ਸੀ ਐਸ ਓ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ 5(ਐਮ)/6	ਉਮਰ ਕੈਦ	5,000/- ਰੁਪਏ
302 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ	ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ	5,000/- ਰੁਪਏ
201 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ	5 ਸਾਲ ਆਰ.ਆਈ	5,000/- ਰੁਪਏ

3. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਭੇਜੇ ਗਏ ਮੌਤ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

4. ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 2019 ਦੇ 1.A.No.43271 ਵਿੱਚ ਨਾਬਾਲਗ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਭੇਜੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜੁਵੇਨਾਈਲ ਜਸਟਿਸ (ਕੇਅਰ ਐਂਡ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ) ਅਧਿਨਿਯਮ, 20152 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਉਪਲਬਧ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ ਸੀ। ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ 2015 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 9(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਿਤੀ 28.09.2022 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਨਾਬਾਲਗ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਜੁਰਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 28.09.2022 ਦਾ ਆਰਡਰ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"ਪਿਛਲੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੁਝ ਰਿਪੋਰਟਾਂ/ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ।

ਵਿਰੋਧੀ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਜਾਂ ਕਮੀਆਂ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ,

ਅਸੀਂ ਹੇਠਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ:

ਏ. ਰਿਕਾਰਡ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਭੌਤਿਕ ਰੂਪ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਡਿਜੀਟਾਈਜ਼ਡ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾਣ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, "ਆਈ ਪੀ ਸੀ ਦ 2015 ਅਧਿਨਿਯਮ

ਬੀ. ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਇਕ ਹਫਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
ਸੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਨਾਬਾਲਗ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਜੁਰਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਡੀ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੰਗਣ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਮੈਡੀਕਲ ਜਾਂਚ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗੀ।
ਈ. ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਰਿਪੋਰਟ ਚਾਰ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ 31 ਅਕਤੂਬਰ 2022 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰੋ।"
5. ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 27.10.2022 ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਮਨਾਵਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਧਾਰ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ 20 ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਦੋਵੇਂ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 25.07.2002 ਸਿੱਧ ਹੋਈ ਹੈ। ਘਟਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ 15.12.2017 ਹੈ, ਘਟਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਉਮਰ 15 ਸਾਲ 04 ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ 20 ਦਿਨ ਸੀ। ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਆਪਰੇਟਿਵ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"ਇਹ ਸਿੱਧ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ/ਮੁਲਜ਼ਮ ਕਰਨ ਦੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 25.07.2002 ਹੈ। ਇਹ 25.07.2002 ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੀ ਉਮਰ 15 ਸਾਲ 04 ਮਹੀਨੇ 20 ਦਿਨ ਸੀ। 15.12.2017, ਅਤੇ 16 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਉਹ ਜੇ.ਜੇ. ਅਧਿਨਿਯਮ, 2015 ਦੀ ਧਾਰਾ 2(12) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬੱਚਾ ਸੀ।
6. ਅਰੰਭ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਫਿਲਹਾਲ ਉਹ ਸਿਰਫ ਨਾਬਾਲਗ ਹੋਣ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦਬਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਸ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਗੱਲ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ 2015 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 9(2) ਅਧੀਨ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਦੂਜਾ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਸੰਬਰ, 2017 ਵਿਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ , ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 5 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਕੈਦ ਭੁਗਤ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਜਦਕਿ ਅਧੀਨ ਹੈ

2015 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 18, 16 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦਾ ਨਾਬਾਲਗ, ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਘਿਨਾਉਣੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ 3 ਸਾਲ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

7. ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਖ਼ਤ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਹੀ ਉਮਰ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਅਸਥਿਰਤਾ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਧਾਰਾ 94 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। 2015 ਅਧਿਨਿਯਮ, ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪ ਬਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਓਸੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਪੁਰਦਗੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

8. ਪੱਖਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪਹਿਲਾਂ 27.10.2022 ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਉਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬੱਚਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸਦੇ ਬਾਅਦ 2015 ਦੇ ਅਧਿਨਿਯਮ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣੇ ਪੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਕੋ-ਇਕ ਸਪੁਰਦਗੀ ਹੈ

9. ਅਸੀਂ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਭੌਤਿਕ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਹੈੱਡ-ਮਿਸਟ੍ਰੈਸ (ਆਈ ਡਬਲਯੂ-01), ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੈੱਡਮਾਸਟਰ (ਆਈ ਡਬਲਯੂ-08), ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਪੰਜ ਅਧਿਆਪਕਾਂ (ਆਈ ਡਬਲਯੂ-02, ਆਈ ਡਬਲਯੂ-04, ਆਈ ਡਬਲਯੂ-07) ਦੇ ਮੌਖਿਕ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। , ਆਈ ਡਬਲਯੂ-09 ਅਤੇ ਆਈ ਡਬਲਯੂ-10) ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਆਈ ਡਬਲਯੂ-06) ਦਾ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਵੀ। ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਸੰਸਥਾ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਅਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਦੋਵਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਾਂ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਮਾਰਕ ਸ਼ੀਟਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਨਮ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਮਿਤੀ (1-3) ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਸਲ ਸਕਾਲਰ ਰਜਿਸਟਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਬਾਰੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਏ ਗਏ ਸਿੱਟੇ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਘਟਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਉਮਰ 15 ਸਾਲ, 4 ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ 20 ਦਿਨ ਸੀ।

10. ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਨੂੰ ਪਰਖਣ ਲਈ, 2015 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 94 ਜੋ ਕਿ ਢੁਕਵੀਂ ਹੈ, ਇੱਥੇ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"94 ਅਨੁਮਾਨ ਅਤੇ ਉਮਰ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ:

(1) ਜਿੱਥੇ, ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਬੋਰਡ ਨੂੰ, ਇਸ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ (ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਬੱਚਾ ਹੈ। , ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਬੋਰਡ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰੀਖਣ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਦੀ ਉਮਰ ਲਗਭਗ ਜਿੰਨੀ ਹੋ ਸਕੇ ਦੱਸੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਮਰ ਦੀ ਹੋਰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਧਾਰਾ 14 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 36 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(2) ਜੇਕਰ, ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਬੋਰਡ ਕੋਲ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਵਿਅਕਤੀ ਬੱਚਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਬੋਰਡ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਉਮਰ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਸਬੂਤ ਮੰਗਣਾ -

(i) ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਜਨਮ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਮਿਤੀ, ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਬੋਰਡ ਤੋਂ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਜਾਂ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਜੇਕਰ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇ; ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ,
(ii) ਇੱਕ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਮਿਉਂਸਪਲ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਪੰਚਾਇਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਨਮ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ;
(iii) ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਉਪਰੋਕਤ (i) ਅਤੇ (ii) ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਉਮਰ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਓਸੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਟੈਸਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਵੀਨਤਮ ਮੈਡੀਕਲ ਉਮਰ ਨਿਰਧਾਰਨ ਟੈਸਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ
ਬੋਰਡ:
ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਬੋਰਡ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਉਮਰ ਨਿਰਧਾਰਨ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(3) ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਮਰ, ਇਸ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਹੀ ਉਮਰ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇਗੀ।
11. ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ:

ਏ) ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ, ਰਾਜ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਲਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਰਾਜ ਨੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਜਾਂਚ ਵਿਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਕਰਨਾ ਹੁਣ ਰਾਜ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਤੀਜਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਵਾਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਰਾਜ ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਮੌਕਾ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਹ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਓਸੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਟੈਸਟ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ,

ਬੀ) ਦੂਜਾ, ਟੈਸਟ ਸਿਰਫ ਉਮਰ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਹੀ ਉਮਰ ਨਹੀਂ ਦੱਸ ਸਕਦਾ। ਪਲੱਸ ਜਾਂ ਮਾਇਨਸ 1 ਤੋਂ 2 ਸਾਲ ਦੇ ਹਾਸ਼ੀਏ ਦਾ ਇੱਕ ਤੱਤ ਵੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਉਕਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੈ ਜਾਂਦਾ। ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ,

ਸੀ) ਤੀਸਰਾ, ਉਮਰ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਤਰਜੀਹ ਸਕੂਲ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਜਨਮ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਂ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਕੂਲ ਦਾ ਕੋਈ ਜਨਮ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਮ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਨੱਥੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਰਿਪੋਰਟ ਲਈ ਕਿ ਮਾਰਕ ਸ਼ੀਟਾਂ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਛੱਡਣ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਨਮ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਅਨੁਬੰਧ 1-3 ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਉਪਲਬਧ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਤੋਂ ਜਨਮ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਅਤੇ

ਡੀ) ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਪਹਿਲੇ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਕਾਲਮ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਓਸੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਉਣਾ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

12. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਜਨਮ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ, ਸਾਨੂੰ ਇਸਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਹੋਰ ਵੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। , ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ।

13. ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੀ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਬੱਚਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ 2015 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ 16 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ।

2015 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਹੀ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

"9. ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।-

(1) ਜਦੋਂ ਇਸ ਅਧਿਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਬੋਰਡ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਰਾਏ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦਾ ਕਥਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ ਦੇ, ਅਜਿਹੀ ਰਾਏ ਦਰਜ ਕਰੇਗਾ। ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਭੇਜੋ।

(2) ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਬੋਰਡ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਹੈ, ਕਿ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਬੱਚਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਬੱਚਾ ਸੀ, ਜਾਂ ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਬੱਚਾ ਸੀ, ਉਕਤ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗੀ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਬੂਤ (ਪਰ ਹਲਫਨਾਮਾ ਨਹੀਂ) ਲਏਗੀ, ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਇੱਕ ਖੋਜ ਦਰਜ ਕਰੇਗੀ। ਮਾਮਲਾ, ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਦੱਸਦਿਆਂ ਜਿੰਨਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ: ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਦਾਅਵਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਕੇਸ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਇਸ ਅਧਿਨਿਯਮ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੱਚਾ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ।

(3) ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਉਹ ਬੱਚਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦੇਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਜ਼ਾ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ

(4) ਜੇਕਰ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹੋਣ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

14 ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੇ ਕਥਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਬੱਚਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,

ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗੀ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਬੂਤ ਲਏਗੀ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਦਾਅਵਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੇਸ ਦਾ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਦਾਅਵਾ 2015 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ 2015 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੱਚਾ ਹੋਣ ਦਾ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ। ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਕਵਰੇਜ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਬੱਚਾ ਹੋਣ ਲਈ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ 2015 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਦਾ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਬਹੁਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਿਆ ਹੋਵੇ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਵਿਚ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਬੱਚਾ ਸੀ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਲ ਨਿਆਂ ਬੋਰਡ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਵੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਬੱਚਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਜਾਣੀ ਹੈ।

ਬੇਅਸਰ

15. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਾਹਤ ਦੀ ਵੀ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਘਿਨਾਉਣੇ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੀ ਉਮਰ ਘੱਟ ਹੈ। 16 ਸਾਲ ਦੇ. 2015 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦਾ ਧਾਰਾ 18 ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"18. ਬੱਚੇ ਬਾਰੇ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਗਏ।–

(1) ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਬੋਰਡ ਜਾਂਚ 'ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਨੇ ਭਾਵੇਂ ਉਮਰ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ ਛੋਟਾ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਸੋਲਾਂ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੇ ਘਿਨੌਣਾ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਫਿਰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਉਲਟ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ, ਅਤੇ ਜੁਰਮ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਨਿਗਰਾਨੀ ਜਾਂ ਦਖਲ ਦੀ ਖਾਸ ਲੋੜ, ਸਮਾਜਿਕ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਬੋਰਡ, ਜੇ ਇਹ ਠੀਕ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, -

ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, "ਜੇ.ਜੇ.ਬੀ.

(ਏ) ਅਜਿਹੇ ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਨੂੰ ਢੁਕਵੀਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਕੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਜਾਂ ਨਸੀਹਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਘਰ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿਓ,

(ਬੀ) ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸਮੂਹ ਕਾਉਂਸਲਿੰਗ ਅਤੇ ਸਮਾਨ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰੋ,

(ਸੀ) ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸੰਸਥਾ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ, ਜਾਂ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਪਛਾਣੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ, ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ;

(ਡੀ) ਬੱਚੇ ਜਾਂ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਬੱਚੇ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਨੂੰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿਓ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ, ਜੇਕਰ ਬੱਚਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਕਿਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ;

(ਈ) ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ, ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਜਾਂ ਫਿੱਟ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਦੇਖ-ਰੇਖ ਹੇਠ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ, ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਜਾਂ ਫਿੱਟ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ, ਜਮਾਨਤ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੋਰਡ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ, ਬਾਂਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰੋ , ਚੰਗੇ ਵਿਹਾਰ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਲਈ ਜੋ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ,

(ਐਫ) ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਦੀ ਜਾਂਚ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਲਈ ਚੰਗੇ ਵਿਵਹਾਰ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫਿੱਟ ਸਹੂਲਤ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਰੱਖਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿਓ,

(ਜੀ) ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਇਸ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸਿੱਖਿਆ, ਹੁਨਰ ਵਿਕਾਸ, ਸਲਾਹ, ਵਿਵਹਾਰ ਸੋਧ ਥੈਰੇਪੀ, ਅਤੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਸਹਾਇਤਾ ਸਮੇਤ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ, ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਣ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ, ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਘਰ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੀ

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜੇਕਰ ਬੱਚੇ ਦਾ ਆਚਰਣ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰ ਅਜਿਹਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬੱਚੇ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹੋਰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਬੋਰਡ ਅਜਿਹੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਭੇਜ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(2) ਜੇਕਰ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ) ਤੋਂ (ਜੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

(1), ਬੋਰਡ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੁਕਮ ਵੀ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ

(i) ਸਕੂਲ ਜਾਣਾ, ਜਾਂ

(ii) ਕਿਸੇ ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਸਿਖਲਾਈ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ, ਜਾਂ

(iii) ਇੱਕ ਇਲਾਜ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ, ਜਾਂ

(iv) ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਆਉਣ, ਵਾਰ-ਵਾਰ ਜਾਣ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰਨਾ; ਜਾਂ

(v) ਇੱਕ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਊ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤੋਂ ਗੁਜ਼ਰਨਾ।

(3) ਜਿੱਥੇ ਬੋਰਡ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਢਲੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਲਗ ਵਜੋਂ ਉਕਤ ਬੱਚੇ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਤਾਂ ਬੋਰਡ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਬਾਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ।"

16. 2015 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ 18 ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜੇਜੇਬੀ ਨੇ ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਾਂ ਗੰਭੀਰ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਘਿਨਾਉਣੇ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਬੱਚੇ ਦੀ ਉਮਰ 16 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ) ਤੋਂ (ਜੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸ਼ੁੱਧ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਵੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਉਹ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਜੇਜੇਬੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਸਮੇਤ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੀਆਂ ਉੱਤਮ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਹੁਨਰ ਵਿਕਾਸ, ਸਲਾਹ ਅਤੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਸਹਾਇਤਾ।

17. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਉਮਰ 16 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਜ਼ਾ ਜੋ 3 ਸਾਲ ਤੱਕ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 5 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ 3 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਕੈਦ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਇਸ ਗਿਣਤੀ 'ਤੇ ਵੀ ਤੁਰੰਤ ਰਿਹਾਅ ਹੋਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ।

18. ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਨਜਿੱਠਣਾ ਵੀ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਪੀਲ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਨਾਬਾਲਗ/ 2015 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੱਚੇ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ। ਕੀ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਤ ਸੈਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਖ਼ਰਾਬ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਇਕੱਲੀ ਜੇਜੇਬੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇ ਜੇਜੇਬੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। , ਫਿਰ ਕੀ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ 2015 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ।

19 ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਾ ਦੇਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਹੈ ਪਰ ਸਿਰਫ ਨਾਬਾਲਗ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ 2015 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਲਾਭ, ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ 'ਤੇ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਸਫਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਨਾਬਾਲਗਤਾ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ

20. ਉਕਤ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਇੱਕ ਲੜੀ ਹੈ। ਕਈਆਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ, ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਦੂਜਿਆਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਹਨ ਪਰ ਬਾਲ ਨਿਆਂ (ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ) ਅਧਿਨਿਯਮ, 2000ª ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਅਤੇ ਤੀਸਰਾ, ਜਿੱਥੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਜ਼ਾ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਮਾਮਲਾ ਜੇਜੇਬੀ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਥੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ 2000 ਅਧਿਨਿਯਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ 2015 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੁਰਮ ਖੁਦ ਸਾਲ 2017 ਦਾ ਹੈ।

21. ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਬੱਬੂ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਮੌਜੂਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਰੁਪਏ। 100/- ਦੀ ਰਕਮ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਪਾਈ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਉਚਿਤ ਮਾਤਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਮਲਾ ਜੇਜੇਬੀ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜੋ ਪੀੜਤ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

22 ਜੱਜ ਮਦਨ ਬੀ ਲੋਕੁਰ, ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਲੇਖਕ ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਹ ਸਜ਼ਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ 2000 ਦੇ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਲਗਭਗ ਸਾਰੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੈਰੇ 24, 24. 1 ਤੋਂ 24.7, 25, 25.1 ਤੋਂ 25.2, 26, 26. 1 ਤੋਂ 26.2 ਅਤੇ 27 ਵਿੱਚ ਕੇਸਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚਾਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਚਾਰ ਹਨ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਸਜ਼ਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਸਜ਼ਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੂਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਲੰਘ ਚੁੱਕੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਤੀਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਚੌਥੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਸਜ਼ਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਜੇ.ਜੇ.ਬੀ.

4. ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ "2000 ਅਧਿਨਿਯਮ"

5.2013 (11) ਐਸ ਸੀ ਸੀ 193

ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ। ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੈਰਾ 28 ਵਿੱਚ ਜਸਟਿਸ ਲੋਕੁਰ ਨੇ ਚਾਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨੂੰ ਜੋੜਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੈਰਾ 29 ਵਿੱਚ, 2000 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ 30 ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਨਾਬਾਲਗ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਪਰ 2000 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਜੇਜੇਬੀ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਸਟਿਸ ਲੋਕੁਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੈਰੇ 28, 29 ਅਤੇ 30 ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"28. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦਾ ਸਾਰ ਅਤੇ ਤੱਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਹੈ ਪਰ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਬਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜੁਰਮ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੀਜੇ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਨਿਰਦੋਸ਼ਤਾ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜੇ ਨਾਬਾਲਗ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਜੁਰਮ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਜੁਵੇਨਾਈਲ ਜਸਟਿਸ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

29 ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਗੋਦ ਲੈਣ ਦਾ ਕੋਰਸ ਜੁਵੇਨਾਈਲ ਜਸਟਿਸ (ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ) ਅਧਿਨਿਯਮ, 2000 ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"20. ਲੰਬਿਤ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ।- ਇਸ ਅਧਿਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਅਧਿਨਿਯਮ ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਅਧਿਨਿਯਮ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾਬਾਲਗ ਨੇ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਕੋਲ ਭੇਜੇਗੀ ਜੋ ਪਾਸ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੁੱਛਗਿੱਛ 'ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਨਾਬਾਲਗ ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਬੋਰਡ, ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਢੁਕਵੇਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਨ ਲਈ, ਕੇਸ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਵਿਆਖਿਆ।-ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ, ਸੋਧ, ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਲੰਬਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਨਾਬਾਲਗਤਾ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 2, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਨਾਬਾਲਗ ਇਸ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧ, ਸਾਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਹਰ ਭੌਤਿਕ ਸਮਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਕਥਿਤ ਜੁਰਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।"

30. ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾਬਾਲਗ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਜ਼ਾ ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਜੁਵੇਨਾਈਲ ਜਸਟਿਸ ਬੋਰਡ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਨਿਆਂ (ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ) ਅਧਿਨਿਯਮ, 2000 ਇਹ ਬਾਲ ਨਿਆਂ (ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ) ਅਧਿਨਿਯਮ, 2000 ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਲੋੜ ਹੈ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਸ਼ਵਨੀ ਕੁਮਾਰ ਸਕਸੈਨਾ (2012) 9 ਐਸਸੀਸੀ 750, ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ."

23. ਜਸਟਿਸ ਟੀ.ਐਸ. ਠਾਕੁਰ ਨੇ ਜਸਟਿਸ ਲੋਕੁਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦਿਆਂ, ਆਪਣੀ ਪੂਰਕ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੈਰਾ 82 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। , ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਜ਼ਾ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ, 2000 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਲਾਭ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਪੈਰਾ 82 ਇੱਥੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

"82 ਉਪਰੋਕਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨਾ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਾਬਾਲਗ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਾਬਾਲਗ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਕੋਲ ਭੇਜਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ (ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੋਈ) ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਣਾ ਛੱਡੋ ਜਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਜੁਰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਉਹ ਨਾਬਾਲਗ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਨਾਬਾਲਗ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇੱਕ ਸਾਧਾਰਨ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਅਧਿਕਤਮ ਸਮੀਕਰਨ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਵਾਜਬ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਰਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦਾ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤਾਂ। ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਸੰਸਦ ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 7-ਏ (2) ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।"

24. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਮਹੇਸ਼ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਲਗਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਲੰਘਣ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਾ ਜਿਤੇਂਦਰ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਕੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਵੈਧਤਾ/ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ। ਫੈਸਲੇ ਦੇ 4, 5 ਅਤੇ 6. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੈਂਚ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਅਤੇ ਪੈਰੇ ਨੰਬਰ 7 ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਪੈਰਾ ਨੰ. ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ 4 ਤੋਂ 7 ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

“4 ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣਾ ਲਈ ਦੋ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਦੀ ਵੈਧਤਾ/ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਤੇ, ਦੂਜਾ, ਜੇਕਰ ਸਜ਼ਾ/ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਉਚਿਤ ਮਾਪਦੰਡ ਕੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ 2000 ਦੇ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਜੁਵੇਨਾਈਲ ਜਸਟਿਸ ਬੋਰਡ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

5 ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਕੁਝ ਅਸਥਿਰ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

6. (2018) ਐਸ ਸੀ ਸੀ ਓਨਲਾਈਨ ਐਸ ਸੀ 3655

ਬੱਬੂ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ 24 ਤੋਂ 27 ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਤਰੀਕੇ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਸ਼ੁੱਧ ਨਤੀਜਾ ਉਪਰੋਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੈਰਾ 28 ਵਿੱਚ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਉਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੈਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੈਰਾ 28 ਲਈ, ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਖਾਸ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"28. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦਾ ਸਾਰ ਅਤੇ ਤੱਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਹੈ ਪਰ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਬਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜੁਰਮ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੀਜੇ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਨਿਰਦੋਸ਼ਤਾ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜੇ ਨਾਬਾਲਗ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਜੁਵੇਨਾਈਲ ਜਸਟਿਸ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।"

6. ਲਗਭਗ ਦੋ ਦਹਾਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਪਰੀ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਵੈਧਤਾ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ/ਸਜ਼ਾ ਸਮੇਤ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਨਾਬਾਲਗ ਸਨ। ਨਿਆਂਇਕ ਪਹੁੰਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਥਾਰਥਵਾਦੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਹਕੀਕਤਾਂ ਨਾਲ ਕੁਝ ਸਬੰਧ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸਲਈ, ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਸੰਭਾਵੀ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਚਾਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਆਈ ਪੀ ਸੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

7 ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ, ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਲੈਣ ਲਈ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ।

ਅਦਾਲਤ. ਧਾਰਾ 323, 324, 325, 427, 455 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 149 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।"

25 ਸਤਿਆ ਦੇਵ ਉਰਫ ਭੂਰੇ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਨੁਪਾਤ ਅਤੇ ਕਾ ਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸ. ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜੇਜੇਬੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ, ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੇਜੇਬੀ ਉਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਤੇ ਹਿਰਾਸਤ ਬਾਰੇ ਉਚਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗਾ।

26. ਅਸੀਂ ਰਾਜੂ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਸਟਿਸ ਮੋਹਨ ਐਮ. ਸ਼ਾਂਤਨਾਗੌਦਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ, ਜਸਟਿਸ ਐਨ.ਵੀ. ਰਮਨਾ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸੀ) ਅਤੇ ਜਸਟਿਸ ਇੰਦਰਾ ਬੈਨਰਜੀ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲਗਭਗ ਛੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਕੈਦ ਭੁਗਤ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਪਰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਜ਼ਮਾਨਤ ਬਾਂਡਾਂ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

27. ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਾਬਾਲਗ ਹੋਣ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਲਈ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ (ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ) ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਮਿਲੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਉਮਰ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ (ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ) ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਵੱਖਰੀ ਸੀ। ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਬਸ਼ਰਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਖੁਦ ਰਜਿਸਟਰਾਰ (ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ) ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਅੰਤਮ ਪੈਰੇ ਨੰ. 27 ਨੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ, ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਇਸ ਤਕਨੀਕੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਨੁਪਾਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਰਾਹਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਹਨ

7. (2020) 10 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 555
8. (2019) 14 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 401

28. ਰਾਜੂ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਮਹਿਰਾ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ. ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰ. 2 ਜਿਸ ਨੇ ਨਾਬਾਲਗ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 14 ਜੋ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

"ਪੂਰਵਗਤੀ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 2 ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਾਬਾਲਗ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਅੱਜ ਤੱਕ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੰਡਰ ਟ੍ਰਾਇਲ ਅਤੇ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 2 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਰਾਜੂ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਤੀਜਾਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।"

29. ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਚਰਚਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਇਹ ਵੀ ਕੋਈ ਅਨੁਪਾਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੈਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਬਾਲਗ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾਬਾਲਗ ਸੀ।

30. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਜੁਵੇਨਾਈਲ ਜਸਟਿਸ ਅਧਿਨਿਯਮ, 198610 ਜਾਂ 2000 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਹੁਣ ਅਸੀਂ 2015 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਾਂ। 2015 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। 2015 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਧਾਰਾ 9 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਦਾਲਤ ਜੋ ਇਹ ਲੱਭਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਅਜਿਹਾ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਬੱਚਾ ਸੀ, ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਜੇਜੇਬੀ ਕੋਲ ਭੇਜੇਗਾ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ, ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਾਬਾਲਗ ਜਾਂ ਬੱਚਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਵੀ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਗੁਆ ਦੇਵੇਗਾ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਕੇਵਲ ਸਜ਼ਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ

9. 2019 ਵਿੱਚ (6) ਐਸ ਸੀ ਸੀ 132
10. "1986 ਅਧਿਨਿਯਮ

31 ਇਕ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬੱਚਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

32. ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਲਾਭ ਦੇਣਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਬੱਚੇ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਇਸਦੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਜੇਕਰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਵੀ ਬੇਅਸਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜਾਂ ਤਾਂ ਰੈਗੂਲਰ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ 2015 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਸਗੋਂ 2015 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੀ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖੋਜ 'ਤੇ ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਬੱਚਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਲੰਬਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵੀ ਜੇਜੇਬੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, 2015 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 2015 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੋਰਡ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਉਸ ਬੋਰਡ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਅਧਿਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 25 ਇੱਥੇ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"25. ਲੰਬਿਤ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧ।- ਇਸ ਅਧਿਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਸ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੋਰਡ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਗਏ ਬੱਚੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ, ਉਸ ਬੋਰਡ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਅਧਿਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।"

33. 2015 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਧਾਰਾ 9 ਅਤੇ 2000 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਧਾਰਾ 7 ਏ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੋ ਕਿ 2015 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਦੋਸ਼ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਂਚ ਏ ਜੇ ਬੀ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ 2015 ਦੇ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ 2015 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੋ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ 2015 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਧਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਦੋਸ਼ੀ ਜੋ ਨੇ ਇੱਕ ਘਿਨਾਉਣੇ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਾਬਾਲਗ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਕਾਟ-ਫ੍ਰੀ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਇਹ ਵੀ 2015 ਦੇ ਅਧਿਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ 2015 ਦੇ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਕੇ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਹੋਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

2015 अधिनिअम दे तहित परिभाशित किसे वी संसथा विॱच आपणे ठहिरन दौरान कानूंन दे नाल टकराअ विॱच है।

34. उपरोकत विचार-वटांदरे अते उपरोकत फैसलिआं विॱच दरसाए गए कई होरां दुआरा निरधारत कानूंन विॱच सथिती दे मॱदेनज़र, असीं इस अदालत दुआरा जतिंदर सिंघ (सुपरा), महेश (महेश) दे केस विॱच लए गए विचार नूं प्रवान करदे हां। धारापuपआरa) अते सतिआ देव (धारापuपआरa).
35. उॱपर दरज सारे कारनां करके, इह हेठ लिखे अनुसार है:

अपीलकरता दी सज़ा बरकरार है; हालांकि, सज़ा नूं पासे रॱखिआ गिआ है। इस तों इलावा किउंकि अपीलकरता दी उमर 20 साल तों वॱध होवेगी, उस नूं जेजेबी जां किसे होर बाल देखभाल सहूलत जां संसथा विॱच भेजण दी कोई लोड़ नहीं होवेगी। अपीलकरता निआंइक हिरासत विॱच है। उस नूं तुरंत रिहाअ कीता जावे। निरपॱख फैसले नूं उपरोकत हॱद तॱक सोधिआ जावेगा।
36. दोवें अपीलां अंशक तौर 'ते मनज़ूर हन।
37. लंबित अरज़ीआं, जेकर कोई हन, दा निपटारा कीता जांदा है

दिविआ पांडे अपीलां नूं अंशक तौर 'ते मनज़ूरी दिॱती गई है।
(रूपांशी विरंग, ऐल सी आर ए दुआरा सहाइता प्रापत)

डिसकलेमर :- सथानक भाशा विॱच अनुवाद कीता गिआ निआ निरणं केवल मुकॱदमेबाज़ां लई उहनां दी आपणी भाशा विॱच समझण तॱक ही सीमत है अते इसदा किसे होर उदेश लई इसतेमाल नहीं कीता जा सकदा। सारे विहारक अते अधिकारत मंतवां लई निआं निरणे दा अंगरेज़ी संसकरण प्रमाणिक होवेगा अते अमल लागू करन लई इस नूं तरजीह दिॱती जावेगी।

Advocate Shifa Kler